

Posudek vedoucího praktické bakalářské práce Daniely Urbanové.

Fakulta restaurování Univerzity Pardubice,
Ateliér restaurování nástěnné malby a sgrafita.

Bakalářská práce na téma:

Restaurování vybrané části nástěnné a nástropní malby v klenbě místnosti č. 2.04
ve druhém nadzemním podlaží severního křídla bývalé piaristické koleje v Litomyšli.

Dle zadání práce měla studentka provést doplňující restaurátorský průzkum na vybraném úseku východní stěny místnosti, sejmutí překrývajících omítek a vrstev monochromních nátěrů na předem vytipovanou vrstvu historické malované výzdoby, doplnit základní průzkum o další poznatky týkající se odhalené barevné vrstvy malby, fixovat barevnou vrstvu a hloubkově zpevnit vrstvy omítkové, vytmelit defekty v malbě a na vymezené ploše provést zcelující retuš.

Restaurátorský průzkum byl prováděn jak nedestruktivními, tak destruktivními metodami a jeho cílem bylo porovnat zjištěné poznatky s výsledky průzkumu, který byl na této stěně proveden již v minulosti, rovněž studenty Fakulty restaurování (v té době ještě IRKT). Výsledky tohoto rozšířeného průzkumu posloužily ke zjištění stavu a rozsahu malby a ke stanovení koncepce restaurátorského zásahu a celkového záměru restaurování, včetně techniky a technologie dílčích úkonů. Práce byla v průběhu konzultována s PhDr. Václavem Paukrtem, zástupcem NPÚ ú. o. p. v Pardubicích.

Studentka měla za úkol na jí svěřeném úseku pracovat zcela samostatně a současně konzultovat práci vlastní s prací dvou dalších studentek podílejících se na restaurování malby na téže stěně, na vlastních úsecích. Vedoucí práce musí konstatovat, že spolupráce s kolegyněmi zvládla výborně co se týká komparace výsledků průzkumu, koncepce práce i vlastního provádění restaurátorského zásahu ve všech jeho etapách.

Studentka prokázala schopnost poznatky průzkumu provedeného *in situ* výborně zařadit do souvislostí s poznatky získanými v rámci laboratorních analýz.

Práce byla velmi náročná především ve fázi snímání překrývajících vrstev, neboť na většině plochy byla soudržnost mladších vrstev větší než koheze i adheze cílené barevné vrstvy maleb. Snímání bylo proto velmi zdouhavé a představovalo rozsáhlou lokální prekonsolidaci této cílené barevné vrstvy, které předcházelo značné množství zkoušek vhodných konsolidantů. Díky velmi nesnadné oddělitelnosti barevné vrstvy malby a vrstev

překrývajících bylo třeba počítat s většími ztrátami barevné vrstvy, než se původně předpokládalo. Teprve v průběhu práce byla postupně upřesňována definitivní koncepce zásahu, která byla nakonec volena jako spíše konzervační s minimálním podílem zcelujících retuší. Tento koncept byl zvolen zejména proto, že malba se nakonec, co se týká rozsahu dochování, ukázala jako silně fragmentární, na konkrétním úseku, který restaurovala Daniela Urbanová jako naprosto torzální. Tento koncept byl v závěru práce, při dokončování retuší konzultován s PhDr. V. Paukrtem, který se též přiklonil k názoru nepouštět se do hypotetických, byť třeba náznakových rekonstrukcí, ať již v partiích vlastního obrazu, tak v místech dekorativních rámců uzavírajících celou kompozici. Z důvodů značné pracnosti a časové náročnosti práce byl úsek, kde studentka provedla finální retuše zvolen na omezené ploše spodní části stěny, kde se malba dochovala v poněkud větším rozsahu.

Práce byla prováděna velmi pečlivě, šetrně a čistě, dílčí problémy konzultovány s kolegyněmi a s pedagogy. Vedoucí práce oceňuje velmi čisté provedení tmelů, jejich zapojení do roviny a struktury okolní omítky a podkladových vrstev malby i finální akvarelové retuše. Dokumentace je zpracována metodologicky přehledně, dílčí výsledky průzkumu důsledně zaznamenány, grafická i fotografická dokumentace dostatečně srozumitelně seznamuje s celým průběhem restaurování.

Práci doporučuji k obhajobě a hodnotím stupněm **výborně**.

Jaroslav J. Alt

V Litomyšli dne 14. 9. 2010